

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ישראל פת

התובעת והנתבעת שכנגד
לייזר מקס בע"מ
באמצעות ב"כ עוה"ד אריאל אבייט

נגד

הנתבעת והתובעת שכנגד
יוספה ברק
באמצעות ב"כ עוה"ד עמרי רוזנברג

החלטה

1. ענייננו בשתי בקשות הדדיות במסגרת תביעה ותביעה שכנגד לחיוב בהפקדת ערובה: הבקשה הראשונה, המוגשת ע"י התובעת, המאוגדת כחברה בע"מ, עניינה בבקשה לחייב את הנתבעת, אשה פרטית, המיוצגת ע"י הסיוע המשפטי, בערובה להבטחת הוצאות במסגרת תביעה שכנגד; ואילו הבקשה השנייה, בקשת הנתבעת, היא התובעת שכנגד, למתן צו להפקדת ערובה ע"י התובעת והנתבעת שכנגד, המאוגדת, כאמור, כחברה בע"מ.

התביעה העיקרית והתביעה שכנגד – רקע כללי

2. בתיק דנן הוגש כתב תביעה ע"י התובעת, חברה בע"מ, בעלת עסק בתחום הקוסמטיקה והטיפולים האסתטיים (להלן: **התובעת**) כנגד הנתבעת, בעלת עסק פרטי לקידום ושיווק עסקים (להלן: **הנתבעת**) ותביעה שכנגד, שהוגשה ע"י הנתבעת כנגד התובעת. עילת הסכסוך המשפטי היא טענת התובעת להפרת הסכם לשיווק וקידום עסקה ע"י הנתבעת, ומנגד: טענת הנתבעת כי התובעת היא שהפרה את ההסכם עמה, כמפורט לקמן.

3. בין הצדדים נכרת הסכם בעל פה מיום 24.12.16 לשכירת שירותי השיווק של הנתבעת ע"י התובעת (להלן: **ההסכם**). במסגרת הסכם זה התחייבה התובעת לשלם לנתבעת בגין שירותי השיווק תמורה בסך של 5,500 ₪ בצירוף מע"מ לחודש למשך 12 חודשים. התובעת מסרה בידי הנתבעת המחאות בהתאם. סמוך לאחר מכן, במהלך חודש פברואר 2017,

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

החליטה התובעת לסגור את סניף ראשון לציון של עסקה, ולפיכך פנתה אל הנתבעת, על מנת שזו תחזיר לה את כספה ואת ההמחאות שנמסרו לה. לטענת התובעת, הנתבעת השיבה לה כי שתי המחאות כבר הופקדו אולם היא תחזיר לתובעת את יתרת 10 ההמחאות. בסופו של דבר הופקדו כלל ההמחאות או נמסרו לצדדי ג', שדרשו את פירעון של אלו, ולא הוחזרו לידי התובעת, ומכאן תביעתה של התובעת.

4. הנתבעת הגישה תביעה שכנגד, וזאת, בשל הטענה להפרת ההסכם ע"י התובעת דווקא. כל זאת, נוכח הטענה שהתובעת, למעשה, המשיכה להפעיל את עסקה, חרף הודעתה לנתבעת בדבר סגירת הסניף בראשון לציון, טענה המוכחשת ע"י הנתבעת; וכן העובדה שניתן שירות ע"י הנתבעת לתובעת, כאשר ביזמת הנתבעת, הגיעו לבקר בעסקה של התובעת דמויות מפורסמות מעולם התרבות והבידור. לטענת הנתבעת, התובעת לא טענה בזמן אמת כי לא ניתן לה שירות. כן טוענת הנתבעת כי עובדת של התובעת עמדה בקשר רציף עם מנהלת השיווק של הנתבעת, כאשר נקודה זו הוסתרה ע"י התובעת בכתב תביעתה.

5. בתחילה, הגישה התובעת את תביעתה כתביעה בסדר דין מהיר, בשל סכום התביעה שהועמד באותה עת על סך של 25,740 ₪ בלבד, בהתאם להמחאות שהופקדו שלא כדין עד לאותה עת. בהמשך תוקן כתב התביעה באישור ביהמ"ש, והועמד על הסך של 83,475 ₪, כאשר סכום זה משקף חיובים שונים הנובעים מסיחור של ההמחאות ע"י הנתבעת לידי צדדי ג', שפתחו בתורם תיקי הוצאה לפועל כנגד התובעת, וכן הוצאות הליכים אזרחיים שנוהלו ע"י צדדי ג' כנגד התובעת, ובכלל זה, הסכמי פשרה עם צדדי ג', שלהם סוחרו ההמחאות.

6. הנתבעת הגישה תביעה שכנגד ביום 25.1.22, על סך של 164,350 ₪, בגין נזקים שנגרמו לה, בשל הפרת ההסכם ע"י התובעת, כמפורט לעיל. הנתבעת מפרטת את נזקיה בסעי' 47-51 לכתב התביעה שכנגד כדלקמן: בסעי' 48 לכתב התביעה שכנגד מפרטת הנתבעת את הירידה בהכנסותיה משנת 2016-7, כאשר באותה עת עמדו הכנסותיה על סך של כ-190,000 ₪ לשנה, לעומת מצבה הכלכלי בשנת 2018, שאז עמדו הכנסותיה על סך של כ-70,000 ₪ לשנה בלבד. לטענתה של התובעת הירידה בהכנסות נבעה מביטול ההסכם שלא כדין ע"י התובעת ומפגיעה במסגרת האשראי כתוצאה מכך, כמו גם מפגיעה כללית בעסקה של הנתבעת. עוד טוענת הנתבעת כי רשויות מע"מ הטילו עליה קנסות בעקבות הפגיעה בעסקה. כן טוענת הנתבעת כי נגרם לה נזק כללי ב"חישוב שמרני ביותר", העומד על סך של 100,000 ₪.

הבקשות ההדדיות בקליפת אגוז

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

7. ביום 11.7.22 הוגשה בקשת התובעת להורות לנתבעת להפקיד ערובה בגין התביעה שכנגד, וזאת, מהטעמים הבאים: הפסקת ההתקשרות בין הצדדים נערכה כחודשיים מיום כריתת ההסכם בעל פה, בהסכמת הצדדים. ממילא לא סיפקה הנתבעת לתובעת כל שירות לאחר המועד האמור. זאת ועוד: הנתבעת לא פירטה בכתב תביעתה את כל הפעולות שבהן נקטה בהתאם להתחייבותה בהסכם. לא זו אף זו שהנתבעת איננה מבהירה בכתב תביעתה כיצד הגיעה לחישוב של חיוב בסך של 100,000 ₪, המוגדר על ידה כ"נוק כללי". משכך, טוענת התובעת כי התביעה שכנגד הוגשה כתביעה טקטית וסיכוויי התביעה שכנגד קלושים הם.

8. לגופו של עניין מפנה התובעת גם למצבה הכלכלי של הנתבעת, ובכלל זה, לכך שהיא מיוצגת ע"י הסיוע המשפטי, על הצהרתה בבקשה לביטול פסק דין כי מצבה הכלכלי קשה, לכך שכנגד הנתבעת התנהל הליך של כינוס נכסים שבוטל בסופו של דבר, כאשר התובעת טוענת כי הליך כינוס הנכסים בוטל בשל חוסר תום לב של הנתבעת. כן נטען כי כנגד הנתבעת מתנהלים הליכי הוצ"פ רבים. הבקשה לא לוותה בתצהיר, בשל הטענה כי היא מסתמכת על טיעונים משפטיים ומסמכים והצהרות המצויים בתיק. התובעת חוזרת על טיעונים אלו בתמצית אף בתגובתה לתשובת הנתבעת מיום 19.9.22, שלוותה זאת הפעם בתצהיר מטעמה.

9. הנתבעת השיבה לבקשת התובעת בתשובתה מיום 25.7.22. בתשובתה טוענת הנתבעת כי ענייננו בבקשה חריגה להטיל ערובה על אדם פרטי, בשונה מהטלת ערובה על חברה. בהקשר זה מפנה הנתבעת לפסיקה שלעניין, שאליה אדרש בהמשך הילוכי.

עוד טענת הנתבעת כי ענייננו בנתבעת שהיא גם תובעת שכנגד, כאשר בהתאם לפסיקה, זו נגררה להליך ע"י התובעת העיקרית, ומכאן המקום להקל בעניינה. אדרש גם לפסיקה זו. כן חוזרת הנתבעת על טענותיה בכתב הגנתה ובכתב התביעה שכנגד, ולפיהן לא חשפה התובעת את מלוא התמונה, וכי ניתן שירות על ידה לתובעת, תוך פירוט מאמצי השיווק של הנתבעת. הנתבעת דוחה מכל וכל את הטענה כי ענייננו בתביעה טורדנית וקנטרנית. הנתבעת מלינה על כך שהבקשה לחיובה בערובה איננה מלווה בתצהיר. לגופו של עניין טוענת הנתבעת כי כינוס הנכסים בעניינה בוטל ולא מסיבות של חוסר תום לב כטענת התובעת, אלא בשל שיפור במצבה הכלכלי. בהחלטתי על גבי תגובת התובעת בבקשה מסי 33, ניתנה הזדמנות נוספת להתייחסות מטעם הנתבעת וזו הוגשה לעיוני ביום 28.9.22. אתייחס אליה במסגרת החלטתי זו.

10. בד בבד עם הגשת תשובה זו של הנתבעת לעתירת התובעת, עתרה הנתבעת אף היא לחיוב התובעת בהפקדת ערובה. זאת, משענייננו בתובעת המאוגדת כחברה בע"מ, כאשר הכלל

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

בעניין זה הוא חיוב בהפקדת ערובה, והנטל להוכיח כי יש הצדקה לפטור את החברה מלהפקיד ערובה מוטל על החברה עצמה. כך, מצביע ב"כ הנתבעת על שעבודים רבים המוטלים על נכסי החברה התובעת. באשר לסיכויי התביעה, הרי שבעניין זה נקבע בהלכה הפסוקה כי יינתן פטור מהפקדת ערובה ע"י חברה, רק כאשר יוכח כי ישנם סיכויים גבוהים במיוחד לקבלת התביעה של החברה.

11. ביום 22.9.22 הוגשה תשובת התובעת לעתירת הנתבעת לחייבה בהפקדת ערובה. במסגרת תשובתה חוזרת התובעת בתמצית על יריעת המחלוקת בין הצדדים ומציינת כי הנתבעת לא החזירה לה את ההמחאות שהופקדו בידיה, תוך כדי כך שהנתבעת העבירה אותם לצדדי ג', שבהמשך פעלו כנגד התובעת בהליכי הוצאה לפועל. התובעת מתייחסת לטענת הנתבעת באשר להמשך פעילותה שלה במסגרת הסניף, וטוענת כי לטענה זו אין רלוונטיות, באשר הנתבעת הפרה את ההסכם עם התובעת באופן שגרם לה נזק כלכלי משמעותי. משכך, לטענת התובעת, אין סיכוי רב כי טענות ההגנה של הנתבעת יתקבלו.

12. באשר למצבה הכלכלי, טוענת התובעת כי רישום השעבודים אין בו כדי להעיד מאומה על מצבה הכלכלי. לדבריה, מדובר בשעבודים ישנים, שדינם להימחק, למעט שעבוד לבנק דיסקונט, שבימים אלו שוקדת התובעת על מחיקתו. עוד טוענת התובעת כי אין ברישום של חברה מפרת חוק, בהיבט של העדר הגשת דו"ח לרשות התאגידים, על מנת להעיד על מצבה הכלכלי. לדברי התובעת יש לה נכסים בשווי של 1.2 מלש"ח ומצבה הכלכלי שפיר, וכך גם הכנסותיה. הרווח התפעולי שלה עומד על מאות אלפי ₪ לשנה, והתובעת מציעה להציגו בפני המותב, באשר הנתונים הם סודיים. יוער כי לצדה של תשובת התובעת הוגש תצהיר מנהלת התובעת לאימות הפרטים, אולם לא הוגש כל דו"ח חשבונאי בעניין. אתיחס לסוגיה זו בהמשך הילוכי.

נבחן את טענות הצדדים ההדדיות וב"כ בהמשך הילוכנו:

המסגרת המשפטית

13. תקנה 157 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 (להלן: "תקנות סדר הדין האזרחי") קובעת כדלקמן:

"(א) בית המשפט רשאי, אם נראה לו הדבר, לצוות על תובע לתת ערובה לתשלום הוצאותיו של נתבע.

(ב) לא ניתנה הערובה בתוך המועד שהורה, יימחק כתב התביעה."

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

14. ההלכה הפסוקה התוותה אבני דרך ועקרונות יסוד להפעלת שיקול דעתו של בית המשפט ביחס לתקנה 519(א) לתקנות הישנות, הן תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, שהתקנה דן באה במקומה.

ברע"א 544/89 אויכל תעשיות 1985 נ' נילי מפעלי מתכת בע"מ, פד"י מד(1) 647, 650, מפרט השופט (כתוארו אז) שלמה לוי עקרונות יסוד אלה, באומרו:

"הכלל הוא, שאין בית המשפט מחייב תובע במתן ערובה להוצאות מחמת עונו בלבד; טעם לדבר הוא, שזכותו של האזרח לפנות לבית המשפט היא זכות קונסטיטוציונית מן המעלה הראשונה, ושערי בתי המשפט פתוחים לפני האזרח בריבו עם משנהו, גם במקרים בהם לא תשיג ידו לשלם את ההוצאות, אם תובענתו תידחה. עם זאת, מסמיכה תקנה 519 לתקנות סדר הדין האזרחי את בית המשפט לחייב תובע במתן ערובה להוצאות, כאשר נוכח לדעת שהנסיבות מצדיקות את הדבר. תקנה 519 אינה מפרטת, כיצד יש להפעיל את שיקול הדעת האמור, אך בפסיקה נתגבשו כמה כללים, שיש בהם, בלי להיות ממצים, כדי להדריך את בית המשפט לגבי השימוש בשיקול-דעתו, כגון: כאשר מתגורר התובע בחוץ-לארץ, והנתבע, אם יזכה בהוצאות, יתקשה משום כך לגבותן, ואין בידי התובע להצביע על נכסים הנמצאים בארץ ושמהם יוכל הנתבע להיפרע, או כאשר התובע לא המציא את מענו כנדרש לפי תקנה 9(2)." (ההדגשות כאן ולהלן שלי. י. פ.).

כלומר: ככלל, אין מקום לחיוב בערובה של אדם פרטי, וזאת, על מנת שלא לנעול את דלתות ביהמ"ש בפני תובע פרטי. עם זאת, ניתן לחייב בערובה, כאשר התובע מתגורר בחו"ל או כאשר לא מסר את מענו.

הבקשה לחיוב החברה התובעת בערובה

15. בקשת הנתבעת לחיוב התובעת בהפקדת ערובה הוגשה בהתאם להוראות סעיף 353א לחוק החברות תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"), הקובע את ההוראות הבאות:

"הוגשה לבית משפט תביעה על ידי חברה או חברת חוץ, אשר אחריות בעלי המניות בה מוגבלת, רשאי בית המשפט, לבקשת הנתבע, להורות כי החברה תיתן ערובה מספקת לתשלום הוצאות הנתבע אם זכה בדין, ורשאי הוא לעכב את ההליכים עד שתיתן הערובה, אלא אם כן סבר כי נסיבות הענין אינן מצדיקות את חיוב החברה או חברת החוץ בערובה, או אם החברה הוכיחה כי יש ביכולתה לשלם את הוצאות הנתבע אם יזכה בדין."

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

16. כבר כעת ייאמר כי יש לאבחן בין בקשה לפי תקנה 157 לתקנות סדר הדין האזרחי לבין הוראות סעיף 353א לחוק החברות. בהתאם לתקנות סדר הדין האזרחי הרי שהכלל הרחב, כאמור, הוא שאין מקום לחייב אדם בהפקדת ערובה אך ורק בשל עוניו, ואילו במקרה של חברה: חזקה היא כי יש לחייב חברה בערובה (וללא קשר למצבה הפיננסי) ועל החברה לשכנע כי במקרה שלה מדובר בנסיבות מיוחדות הפוטרות מהפקדת ערובה. עוד יוער כי הוראות חוק החברות הן חקיקה ראשית (בשונה מהוראות התקנות), והן בגדר חקיקה ספציפית (LEX SPECIALIS). משכך, ברי כי עלינו להידרש להוראות סעיף 353א לחוק החברות.

סקירת הפסיקה שלעניין הוראות חוק החברות והמבחן התלת שלבי

17. ברע"א 857/11, מועצה אזורית באר טוביה נ. נוריס לפיתוח והובלות בע"מ (פורסם בנבו, 23/05/11, בפסקה 5 לפסק הדין) נקבע כי לשם בחינת סוגיה זו יש לערוך מבחן תלת שלבי:

"סוגיית חיובה של חברה-תובעת בהפקדת ערובה נבחנת בשלושה רבדים; ראשית, יש לבחון את מצבה הכלכלי של החברה. שנית, יש לבחון אם נסיבות העניין מצדיקות את חיובה של החברה בהפקדת ערובה, וההנחה היא כי לגבי חברות החיוב בהפקדת ערובה הוא הכלל והפטור הינו החרג; לבסוף יש לבחון את סיכויי התביעה ובעניין זה הנטל להוכיח שנסיבות העניין מצדיקות לפטור את החברה מהפקדת ערובה הוא נטל המוטל על כתפי החברה-התובעת, ועל דרך הכלל אין מקום לבחינה מעמיקה של סיכויי ההליך ויש להיזקק לשיקול אחרון זה רק מקום שבו מדובר בסיכויים גבוהים ביותר או קלושים ביותר. עם זאת, גם משהגיע בית המשפט לכלל מסקנה כי יש הצדקה לחיובה של החברה התובעת בהפקדת ערובה, עליו לקבוע את שיעורה באופן מידתי המאזן כראוי בין כלל השיקולים הצריכים לעניין".

ברע"א 7193/13, ש.א. פתרונות בע"מ נ. פרופ' אמיר ברנע (פורסם בנבו, 22/09/14, בפסקה 12 לפסה"ד) נקבע:

"בתמצית, בית המשפט יפטור חברה מהפקדת ערובה בשני מצבים: (א) כאשר ניתוח מצבה הכלכלי של החברה מעלה כי יהיה ביכולתה לשלם את הוצאת הנתבע אם תידחה תביעתה; (ב) כאשר בית המשפט סבור כי נסיבות העניין אינן מצדיקות את חיוב החברה... שאלת סיכויי ההליך אף היא יכולה להישקל על ידי בית המשפט, אולם לזו תהא השפעה רק כאשר מדובר בסיכויים גבוהים מאוד או קלושים מאוד".

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

18. עולה מן המקובץ עד כה כי השיקולים בדבר סיכויי ההליך יישקלו ע"י המותב, אם בכלל, רק במקרים יוצאי דופן. פטור חברה מהפקדת ערובה ינתן רק כאשר הוכח כי מצבה הכלכלי של החברה יאפשר תשלום הוצאות הנתבע, או לחלופין, כאשר המותב סבור כי נסיבות העניין אינן מצדיקות חיוב החברה בהפקדת ערובה. יודגש, כי שאלת סיכויי התביעה אמורה להישקל ע"י המותב, אולם ככלל, ברוב המקרים לא תהא לה השפעה רבה על ההכרעה בסוגיית החיוב בערובה.

19. כן ר' רע"א 7221/16 הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל נ' צ'רלס מילגרום (פורסם בנבו, 13.9.17). שם קבע בית המשפט העליון (מפי כב' השופט ניל הנדל) את הדברים הבאים בהתייחס לסעיף 353א בחוק החברות:

"החוק קובע מעין "חזקה", לפיה על החברה להפקיד ערובה כאשר הנתבע מגיש בקשה לכך [ראו רע"א 10905/07 נאות אוואזיס מלונות בע"מ נ' זיסר (פורסם במאגרים 13.7.2008)]. חזקה זו נסתרת כאשר החברה מוכיחה את קיומם של אחד משני החריגים – יכולת כלכלית או נסיבות אחרות."

20. יוער כי גם בעניין רע"א 10376/07, ל.ג. הנדסה ממוחשבת בע"מ ואח' נ' בנק הפועלים בע"מ (פורסם בנבו, 11.2.09) עלתה השאלה בדבר הבחינה השלישית והיא סוגיית בחינת סיכויי ההליך. לשיטתו של כב' השופט מלצר אין מקום לבחינה מעין זו.

עם זאת, מוסיף השופט מלצר (בפסקה 13 שם) שתי הערות החשובות גם לענייננו:

"(א) בשלב זה הנטל רובץ על כתפי החברה התובעת – להראות מהן אותן

נסיבות שבגינן לא מוצדק לחייב את התאגיד בהפקדת ערבות...

(ב) בדרך כלל אין זה ראוי להיכנס בהרחבה במסגרת זו לניתוח סיכויי

התביעה ויש להיזקק לעניין האמור רק כאשר סיכויי ההליך גבוהים

במיוחד, או קלושים מאוד..."

לסיכום, לשיטתו של השופט מלצר, אכן קיים מבחן תלת שלבי, אולם הוא כולל את השלבים הבאים: בחינת מצבה הכלכלי של החברה, בחינה האם נסיבות העניין מצדיקות חיובה של החברה בערובה (כאשר בעבר נבחנה במסגרת זו גם השאלה בדבר סיכויי התביעה, אולם, כאמור, אין מקום לבחון עניין זה), ולבסוף: יש לבחון את גובה הערובה ולדאוג שהיא תהיה מידתית.

יודגש כי לא מצאתי כל חולק על כך שהכלל הרחב הוא חיובה של חברה תובעת בהפקדת ערובה, וכי ככל שהחברה התובעת מעוניינת לסטות מכלל זה הרי שנטל השכנוע מוטל עליה.

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

בחינת מצבה של החברה התובעת

21. כיצד נבחן מצבה הכלכלי של חברה. בעניין זה נקבע בת"א [\(ת"א 40653-12-09 יובלים - נדל"ן וקמעונאות \(2002\) בע"מ נ' דלק נדל"ן בע"מ](#) (פורסם בנבו, 31.1.11):

"על המשיבה, הטוענת ליכולת כלכלית איתנה, היה להתכבד ולפרוס בפני בית המשפט תמונה עובדתית מלאה אודות חוסנה הכלכלי ויכולתה לעמוד בהוצאות, בין היתר על ידי ראיות אודות נכסיה, זכויותיה, חובותיה, והתחייבויותיה. נתונים אלו יש לבסס על דפי חשבון, מסגרות אשראי, מאזנים, חוות דעת של רואי חשבון, זכויות רשומות בנכסים, זכויות החברה מכוח הסכמים וכד."

כן ר': החלטתה של כב' השופטת שמולביץ בת"א (מרכז) 48179-09-19 שיוק בוטנים וכותנה בעמ נ' ד.נ. דן נכסים בע"מ (פורסם בנבו, 11.8.20).

חיוב החברה התובעת בערובה - מן הכלל אל הפרט

22. התובעת היא חברה פעילה, ששעבודים רובצים עליה. ככלל לא הייתי נותן משקל רב לרישום השעבודים, אולם לא בכך עיקר עניינינו. כמו כן, אין עניינינו בסוגיית הרישום של חברה מפרת חוק, רישום טכני שענייניו אי עמידה בהעברת דו"חות לרשות התאגידים.

עם זאת, לבד מהתצהיר של מנהלת החברה התובעת לא מצאתי כל ראיה בדבר האיתנות הכלכלית. בעניין זה לא מצאתי כל ראיה לאיתנות הכלכלית. לא הוגשו כל דו"חות כספיים, לא הוגש מאזן שנתי, לא מאזן בוחן, לא חוות דעת של רואה חשבון, ולא כל ראיה בדבר נכסי החברה, זכויותיה, חובותיה והתחייבויותיה.

בהקשר זה נקבע בהלכה הפסוקה, כאמור לעיל, כי הכלל הרחב הוא חיוב בהפקדת ערובה, אלא אם כן החברה התובעת הוכיחה כי יש מקום מיוחד לסטות מהכלל הנ"ל, כאשר, כאמור, עיקר הבחינה שלעניין יתמקד בשאלת הוכחת היכולת הכלכלית, כמו גם בחינת הנסיבות המיוחדות; ואילו שאלת בחינת סיכויי העתירה תיבחן רק בשולי הדברים ולא תביא להכרעה בסוגיית החיוב בערובה.

משעניינינו בהפקדת ערובה ע"י החברה ובשים לב לסכום התביעה ובהינתן כי החברה התובעת לא עמדה בהרמת הנטל שלעניין ובשים לב לסכום התביעה, העומד על סך של 83,475 ₪, לאחר ששקלתי את מכלול הנתונים בתיק, לרבות: סכום התביעה, היקף טענות הצדדים, העדויות הצפויות להישמע במסגרת בירור התביעה, המשאבים הכספיים שיהא צורך בהשקעתם לצורך ניהול ההגנה, הוראות כללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימאלי המומלץ), התש"ס-2000; **אני מחייב את התובעת להפקיד בקופת בית המשפט סך של**

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

15,000 ₪ להבטחת הוצאות הנתבעת בגין ניהול ההליך המשפטי, ככל שאלו ייפסקו לטובתה.

הבקשה לחיוב הנתבעת בהפקדת ערובה

23. כעת נפנה מבטנו לבקשת התובעת לחייב את הנתבעת בערובה בגין התביעה שכנגד שהוגשה על ידה.

24. ככלל, מורה אורתנו ההלכה הפסוקה להימנע מהטלת חיוב הערובה להבטחת ההוצאות, והעדפת זכותו של התובע למצות את יומו בבית המשפט (רע"א 6353/12, יובל אברהם נ. טל יגרמן, פורסם בנבו, 16.01.2013).

השופט בך התייחס לרציונל העומד בבסיס תקנה 519 בע"א 2877/92 סאלח עבד אל לטיף נ' מורשת בנימין למסחר, פד"י מז(3) 846, 850, בקבעו:

"אחת המטרות המרכזיות של הפעלת התקנה 519 לתקנות היא למנוע תביעות סרק ולהבטיח תשלום הוצאותיו של הנתבע, במיוחד כאשר נראה לבית המשפט שהתביעה הינה בעלת סיכויי הצלחה קלושים. עם זאת, אין הכוונה להכביד יתר על המידה על מגישי תובענות, ולהגביל את יכולת הגישה לבית המשפט לאותם תובעים אשר (צריך להוסיף: אין. י.פ.) לאל ידם לספק דרישה כספית זו של בית המשפט בקלות יחסית. על-כן מצווה בית המשפט לנהוג בנושא זה במתינות ולהפעיל את שיקול-דעתו בדבר אופן הבטחת הוצאות המשפט בסבירות."

וברע"א 2241/01 נינה הופ נ' ידיעות אחרונות, (פורסם בנבו, 17.4.01) קובע כבי השופט טירקל:

"מקובל עלינו כי בית המשפט משתמש בסמכותו לפי תקנה 519(א) לתקנות בעיקר בשני מקרים: א) כאשר מתגורר התובע בחוץ לארץ, מחוץ לתחום השיפוט, ומשום כך יתקשה הנתבע לגבות את המגיע לו, אם יזכה בהוצאות; וכן אין בידי התובע להצביע על נכסים הנמצאים בארץ שמהם יוכל הנתבע להיפרע. ב) כאשר הנתבע לא המציא את מענו כנדרש לפי תקנה 9 (2) לתקנות, או המציא מען לא נכון, שבכך גילה, לכאורה, כוונה להכשיל את הנתבע בגביית ההוצאות. כמו כן רשאי בית המשפט להביא בחשבון שיקוליו גם את סיכוייו של התובע להצליח בתביעתו, אלא שהדבר צריך להיעשות בזירות מרבית, על מנת שלא יהיה בהחלטה משום חריצת דין בטרם עת."

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

25. בהתאם לפסיקה שלעניין, עלינו לאזן בין זכות הגישה לערכאות והזכות לקניין, לבין הרצון למנוע תביעות סרק ולהבטיח כי נתבע אשר יצא מההליך השיפוטי שנכפה עליו כשידו על העליונה - לא יאלץ לשאת בהוצאותיו (ר': [רע"א 10376/07](#), ל.ג הדסה ממוחשבת בע"מ נ. בנק הפועלים, נבו, 11.02.2009).

מאידיך גיסא, כאשר ענייננו בתביעה שכנגד, הרי שהפסיקה מקלה על הנתבע בהגשת תביעתו שכנגד, כפי שהיא מקלה עליו בתחומים נוספים. לעניין זה ר' דבריו של כב' השופט משה סובל בבש"א (י-ם) 3927/04 קליר מוסא רינאווי נ' חברת אלעתאבי בע"מ (פורסם בנבו, 19.7.05).

"חרף כל זאת, הגעתי לכלל מסקנה כי לא ניתן להיענות לבקשת הנתבעת-שכנגד לחייב את התובעת-שכנגד בהפקדת ערובה להוצאותיה. הטעם לכך נעוץ במעמד המיוחד של תובע-שכנגד, שלא הוא זה שגרר את יריבו להליך השיפוטי, אלא נגרר אחריו, והגיב על התביעה שהוגשה נגדו לא רק בכתב הגנה אלא גם בתביעה-שכנגד. מעמד מיוחד זה משנה את מערכת השיקולים החולשת על חיוב בערובה להוצאות, ומונע הטלת חיוב שכזה בלא קשר למצב הכלכלי של התובע-שכנגד ולטיב אישיותו המשפטית. עמד על כך ד"ר י. זוסמן בספרו סדרי הדין האזרחי (מהדורה שביעית-1995) בעמ' 899:

"לפי תקנה 519 רשאים בית המשפט והרשם לצוות על תובע ליתן ערובה לתשלום הוצאותיו של הנתבע. 'תובע' פירושו – בעל דין התובע דבר מבעל דין אחר, ולא רק מי שפתח בהליך משפטי על פי כתב תביעה. לפיכך, נתבע שהגיש תביעה-שכנגד הוא בכלל תובע, ובלבד שתביעתו עומדת בפני עצמה ואינה נובעת מאותן נסיבות כמו התביעה המקורית" (ההגדשה שלי – מ.ס.)."

26. בהקשר זה מן הראוי להדגיש את המובן מאליו, שלא ניתן להצדיק תביעה שכנגד שאין לה כל בסיס, ובמיוחד כאשר מדובר בתביעת סרק או בתביעה טקטית. ברי כי בנסיבות מעין אלו יש מקום לחייב בהפקדת ערובה. השאלה היא: מהם אפוא הקריטריונים שלעניין? ומתי בכל זאת נחייב תובע שכנגד בערובה?

לעניין זה מן הראוי להפנות לרע"א 14-1572 דוד עזר נ' אמריקה-ישראל רמת אביב החדשה השקעות בע"מ (פורסם בנבו, 14.7.14, להלן: עניין עזר):

"לא אחת, קבע בית משפט זה כי ככלל, אין להתנות את זכותו של תובע לברר תביעתו לפני ערכאות שיפוטיות בהפקדת ערובה כספית להבטחת הוצאות הנתבע

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

אלא במקרים נדירים ובנסיבות חריגות, וכי אין לחייב תובע להפקיד ערובה להוצאות הנתבע בשל עונו בלבד [ראו: רע"א 6353/12 אברהם נ' יגרמן, [פורסם בנבו] פסקה 5 והאסמכתאות המופיעות שם (16.1.2013) (להלן: עניין אברהם); אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 751 (מהדורה עשירית, 2009) (להלן: גורן)]. עקרון זה נובע מחשיבותה של זכות הגישה לערכאות שהיא זכות חוקתית מן המעלה הראשונה [ראו: רע"א 1481/13 גבעון נ' לוי [פורסם בנבו] (3.4.2013) (להלן: עניין גבעון)]. עם זאת, לצורך איזון בין זכות הגישה לערכאות של התובע לבין אינטרס הנתבע להבטחת הוצאותיו, נקבע כי כשסיכויי התביעה נמוכים או כשמדובר בתביעת סרק ניתן לחייב את התובע בהפקדת ערובה [ראו: רע"א 4037/12 סופר-סייג נ' ארז איתן עו"ד מנהל מיוחד [פורסם בנבו] פסקה 6 (18.10.2012); עניין אברהם, פסקה 5; גורן, בעמ' 750]. ויודגש, גם כאשר מדובר בתובע חסר יכולת כלכלית רשאי בית המשפט להטיל חיוב במתן ערובה. העדר יכולת כלכלית אינו יכול להצדיק התעלמות מאינטרס הנתבע העלול להיות מושפע מהליכי סרק [ראו: רע"א 5104/10 בן דוד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.11.2010)].

בהקשר זה אציין כי אני ער לנסיגונו של ב"כ הנתבעת לאבחן בין ההחלטה בעניין עזר לענייננו, אולם אין דעתי כדעתו: הקביעות העקרוניות שנקבעו בעניין עזר עומדות על כן, ובהקשר זה אין מקום לאבחן האם אלו ניתנו בתחילתו של ההליך או במהלכו.

מכל מקום, נמצאנו למדים, כי עקרונית אין מקום לחייב אדם פרטי בערובה, אלא אם כן נמצא כי יש טעם מיוחד לחיוב בערובה, אם משום שענייננו בתביעת סרק ואם משום החשש כי בנסיבות המיוחדות, הנדירות והחריגות, יש חשש כי לא ניתן יהיה לגבות את הוצאות המשפט מהתובע.

אקדים ראשית לאחרית ואומר כי במקרה המיוחד שלפניי מצאתי כי יש מקום לחייב אף את הנתבעת והתובעת שכנגד בערובה, כמפורט לקמן:

מן הכלל אל הפרט: חיוב הנתבעת והתובעת שכנגד בערובה

27. כאמור לעיל, מצאתי כי ענייננו במקרה נדיר וחריג, המחייב חיוב בערובה של הנתבעת והתובעת שכנגד. זאת, מהטעמים הבאים:

ראשית: הנתבעת לא שילמה כל אגרה בגין התביעה שכנגד. בהקשר זה אפנה להודעת הסיוע המשפטי מיום 19.7.20, שהוגשה במסגרת הבקשה בהסכמה למתן ארכה להגשת בקשה

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

מנומקת מטעם המבקשת (שעל גביה ניתנה החלטתי מיום 30.7.20 בבקשה מס' 19), שלפיה הנתבעת פטורה מאגרה.

אדגיש ואציין כי ככלל, אין מקום לקבוע חיוב בערובה בשל טעם זה בלבד שהנתבעת מיוצגת ע"י הסיוע המשפטי, אולם בצירופו של טעם זה לטעמים האחרים המצטיירים ביחס למצבה הכלכלי של הנתבעת, הרי שעולה כי אלו מטים את הכף ומצביעים על מצבה הכלכלי הרעוע של הנתבעת. עוד אציין בהקשר זה כי גם אם הנתבעת הגישה הליכים משפטיים אחרים ושילמה במסגרתם אגרות משפט הרי שבמקרה שלפניי לא שולמה אגרת משפט, אך בשל מצבה הכלכלי של הנתבעת, שמיוצגת, כאמור, ע"י הסיוע המשפטי. הטעם שלפיו זכתה הנתבעת לפטור מאגרה ולייצוג ע"י הסיוע המשפטי הוא אותו הטעם המחייב את הנתבעת בהפקדת ערובה.

28. זאת ועוד: במסגרת החלטתי בדבר ביטול פסק הדין שניתן כנגד הנתבעת, קבעתי ביום 1.9.20, כי זו תפקיד בתוך 10 ימים פקדון בסך של 1,500 ₪ בקופת ביהמ"ש. עשרת הימים הללו חלפו הלכו להם והפקדון שלעניין לא הופקד. משכך, החלטתי ביום 30.9.20 על גבי בקשת התובעת (מס' 17) כי פסק הדין יעמוד על כנו. רק ביום 28.4.21 הוגשה בקשת הנתבעת (במסגרת בקשה מס' 22) להורות על ארכה להפקדת סכום הפקדון, וזאת, בחלוף 7 חודשים ממועד החלטתי בדבר ביטול פסק הדין כנגד הפקדת הפקדון.

במסגרת סעי' 9-13 לבקשה הנ"ל פירטה הנתבעת את מצבה הכלכלי כדלקמן:

ראשית, טוענת הנתבעת, כי היא היתה מודעת להחלטת המותב בדבר הפקדת הסך של 1,500 ₪, אולם **מצבה הכלכלי לא אפשר לה את זה**. כן טוענת הנתבעת כי היא אם יחידנית המטפלת בשני ילדים, איננה מקבלת תשלום מזונות, וכי **במהלך משבר הקורונה עסקה נפגע קשות**. עוד טוענת הנתבעת כי **הבהירה גם לנציגי הסיוע המשפטי את מצבה הכלכלי**. לבסוף הבהירה הנתבעת כי **מצבה הכלכלי השתפר קמעה באופן שמאפשר לה להפקיד את סכום הפקדון הנ"ל**. ואמנם בהחלטתי הנ"ל דרשתי כי הנתבעת תבהיר מהו המועד שבו תוכל להפקיד את הפקדון הנ"ל. ב"כ הנתבעת הגיש הודעה ביום שלמחרת (29.4.21) והבהיר כי הנתבעת תוכל להפקיד את הפקדון עד ליום 10.5.21. בסופו של דבר וחרף התנגדות ב"כ התובעת ולפנים משורת הדין, אפשרתי לנתבעת להפקיד את סכום הפקדון עד ליום 10.5.21, כמבוקש, וזה אכן הופקד ביום 10.5.21, **בחלוף כ-8 חודשים מהמועד שבו היה על הנתבעת להפקידו מלכתחילה**. ברי כי אין ענייננו בהתנהלות של הנתבעת המצביעה על יכולת הפירעון שלה, ככל שתביעתה תידחה. כעת נפנה לבחון את התביעה שכנגד לגופה:

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 60381-03-18 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

29. ההלכה הפסוקה מחייבת אותנו לבחון את סיכויי התביעה שכנגד וכך אכן אעשה.

כאמור לעיל, התביעה שכנגד הוגשה על סך של 164,350 ₪, בגין נזקים שנגרמו לה, בשל הפרת ההסכם ע"י התובעת, לטענתה. הנתבעת מפרטת את נזקיה בכתב התביעה שכנגד ובכלל זה את הירידה בהכנסותיה בשנה הרלוונטית. לטענתה של התובעת הירידה בהכנסות נבעה מביטול ההסכם שלא כדין ע"י התובעת ומפגיעה במסגרת האשראי כתוצאה מכך, כמו גם מפגיעה כללית בעסקה של הנתבעת. עוד טוענת הנתבעת כי רשויות מע"מ הטילו עליה קנסות בעקבות הפגיעה בעסקה. כן טוענת הנתבעת כי נגרם לה נזק כללי ב"חישוב שמרני ביותר", העומד על סך של 100,000 ₪. יודגש כי הנזקים אינם מפורטים במדויק, כפי שדרך חישוב הנזקים איננה מפורטת.

זאת ועוד, מניסוח כתב התביעה שכנגד, עולה כי גם אם יש בסיס מסויים לתביעה הרי שברובה היא מבוססת על טענות לנזקים עקיפים שנגרמו לנתבעת כתוצאה מהתנהלות התובעת.

בהקשר זה ומבלי חלילה לטעת מסמרות לגופו של עניין, הרי שלמצער דומה כי אפילו במסגרת פירוט התביעה שכנגד, כמו גם במסגרת ההזדמנויות השונות והרבות שניתנו לנתבעת להבהיר את רכיבי התביעה שכנגד, היא לא עמדה בכך. בהקשר זה לא השכלתי להבין כיצד נערכו חישובי הנתבעת באשר לנזקים שנגרמו לה כתוצאה מהסכם שהצד השני הפר לטענתה, כאשר הנתבעת עצמה מעולם לא החזירה את ההמחאות שניתנו לה בגין ההסכם שהופר. דבריי אלו נסקרים ברמה הלכאורית בלבד, בהתאם להוראות הפסיקה שלעניין, המחייבת בדיקה מקדמית של טענות כתב התביעה, כאמור.

משהנתבעת לא הוכיחה את חוסנה הכלכלי ואף העידה בעצמה על מצבה הכלכלי הרעוע, וחרף העובדה שעניינינו בתביעה שכנגד, שעילתה נזיקית, ובשים לב לכך שגם תביעה שכנגד צריכה להישען על אדני החוק, ולא די בטענה כי התנהלות התובעת גרמה לסחרור פיננסי, הרי שבצירוף שני נתונים אלו עולה כי אין מנוס מלחייב את הנתבעת בהפקדת ערובה.

30. משענייננו בתביעה שכנגד על סך של 164,350 ₪ ולאחר ששקלתי בכובד ראש את טענות הצדדים, העדויות הצפויות להישמע במסגרת בירור התביעה, המשאבים הכספיים שיהא צורך בהשקעתם לצורך ניהול ההגנה, הוראות כללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימאלי המומלץ), התש"ס-2000, ועל מנת שלא לנעול את הדלת בפני הנתבעת (גם אם היא ענייה ומיוצגת ע"י הסיוע המשפטי), אני מחייב את הנתבעת בהפקדת ערובה או ערבון כספי על סך של 25,000 ₪ להבטחת הוצאות הנתבעת בתביעתה שכנגד כפי שיפורט להלן. עם זאת,

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 18-03-60381 לייזר מקס בע"מ נ' ברק

תיק חיצוני:

בשים לב לכך שהנתבעת כבר הפקידה סך של 1,500 ₪ בהתאם להחלטותיי שנסקרו בהרחבה לעיל, הרי שיהיה על הנתבעת להפקיד את הסך של 23,500 ₪ בלבד.

תוצאה

31. אשר על כן אני מורה לשני הצדדים להפקיד את הערובות המפורטות לעיל בקופת בית המשפט במזומן או בערבות בנקאית הצמודה למדד המחירים לצרכן עד ולא יאוחר מיום 2.11.22. אם לא יופקדו הערובות הנ"ל במועד שנקבע - תידחה התביעה העיקרית או התביעה שכנגד של הצד שלא הפקיד את הערובה במועד, וזאת, ללא צורך במתן החלטה נוספת.

32. באשר לסוגיית הוצאות המשפט הרי שבשים לב לתוצאה שהגעתי אליה ביחס לשתי הבקשות ההדדיות, ובהינתן העיכובים המשמעותיים במתן התייחסות ב"כ התובעת (ללא כל הנמקה), ולפנים משורת הדין, אינני עושה כל צו להוצאות ביחס לשתי הבקשות.

המזכירות תמציא את החלטתי לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ד' תשרי תשפ"ג, 29 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.

ישראל פת, שופט

